

ΕΛΕΝΗ ΓΑΛΗΝΟΥ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΩΝ ΜΑΓΙΕΡ

μυθιστόρημα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

*Αθήνα
15 Δεκεμβρίου*

Είχε νυχτώσει όταν η Ιρίνα βγήκε από το πολυώροφο κτίριο στη Βασιλίσσης Σοφίας. Πήχτρα απ' την κίνηση η λεωφόρος. Ουρές τα αυτοκίνητα λόγω του ψιλόβροχου που έπεφτε όλη μέρα. Η κοπέλα πάτησε πάνω στις βρεγμένες πλάκες του πεζοδρομίου κι έκανε δειλά τα πρώτα βήματα, λες και πατούσε σε κινούμενη άμμο. Κοίταξε γύρω της σαν χαμένη, σαν να μην αναγνώριζε πού ακριβώς βρισκόταν. Ήταν τόσο μπερδεμένη!

Προχώρησε λίγο ακόμα και ακούμπησε με την πλάτη σε μια στάση λεωφορείου. Πήρε κάμποσες βαθιές ανάσες, νιώθοντας πως τις είχε απόλυτη ανάγκη. Σκόρπιες στάλες βροχής έπεφταν πάνω της, μα ούτε που σκέφτηκε να ανοίξει την ομπρέλα που είχε στην τσάντα της. Ο ήχος μιας σειρήνας ασθενοφόρου ηχούσε κάπου μακριά κι όλο πλησίαζε, ενώ μια άλλη σειρήνα, πιο διαπεραστική, ούρλιαζε μέσα της και την τάραζε. Ένας ύπουλος φόβος τη σκουντούσε κάθε τόσο σαν αδιάκριτο χέρι. Ήταν εντελώς απροετοίμαστη, δεν περίμενε να ακούσει όσα

της είτε ο γιατρός πριν από λίγο. Ένωθε βαθιά προβληματισμένη και διχασμένη για το μέλλον και τη ζωή της.

«Δεν μπορεί να συμβαίνει αυτό σε εμένα», της ξέφυγε η φράση σαν παραμιλητό.

Κούμπωσε ως επάνω το μπουφάν της κι άρχισε να ανηφορίζει με βήμα αργό, προσπαθώντας να μαζέψει τις σκέψεις της και να χωνέψει αυτό που είχε ακούσει από το στόμα του γυναικολόγου της μόλις δέκα λεπτά πριν:

«Κυρία Γεράρδου, ηρεμήστε, δεν έχετε κάτι ανησυχητικό».

«Μα, γιατρέ, όλες αυτές οι ζαλάδες και η περίοδός μου που...»

«Είναι απλό. Είστε έγκυος».

«Έγκυος; Εγώ;»

Ούτε που είχε περάσει από το μυαλό της αυτή η εκδοχή. Ήταν σίγουρη πως οι προφυλάξεις που έπαιρναν με τον Φίλιππο ήταν αρκετές.

Πώς είναι δυνατόν; Ακόμα δεν το πίστευε.

Να όμως που κάπου τους είχε ξεφύγει η κατάσταση και το κακό είχε γίνει. Αναρωτήθηκε πάλι αν ήταν έτοιμη να γίνει μητέρα. Μεγάλη σκοτούρα και δεν ήξερε να απαντήσει. Δεν ήταν στα άμεσα σχέδιά της η μητρότητα ούτε ο γάμος. Ήταν μόλις είκοσι πέντε χρόνων, δεν είχε τελειώσει ακόμα τις σπουδές της, δεν είχε δουλειά, ήταν και το όνειρο του μεταπτυχιακού στο Λονδίνο. Τη φόβιζε ξαφνικά η ιδέα να δεσμευτεί και, κυρίως, η ιδέα να κάνει τόσο γρήγορα παιδί.

Κι ο Φίλιππος; Τι θα έλεγε όταν το μάθαινε; Πώς θα αντιδρούσε; Αν μπορούσε να πάρει μόνη της μια απόφαση... Ίσως αν το έριχνε... Την ενόχλησε η σκέψη, δεν το άντεχε η ψυχή της. Το βάδισμά της απέκτησε απότομα ένταση. Μια τέτοια απόφαση δεν μπορούσε να την πάρει στο πόδι κι ολομόναχη.

Έπρεπε να μιλήσει σε κάποιον. Η Σόνια και ο Νίκος την αγαπούσαν πραγματικά, μπορεί να μην ήταν οι αληθινοί γονείς της, όμως δεν ένωσε ποτέ άσχημα που ήταν υιοθετημένη. Όλα αυτά τα χρόνια της είχαν σταθεί με τον καλύτερο τρόπο, σε κάθε της πρόβλημα, σε κάθε δίλημμα, σε κάθε έγνοια ή αγωνία, και της είχαν προσφέρει άφθονο ενδιαφέρον και αγάπη. Την είχαν μάθει να είναι υπεύθυνη, να σκέφτεται όλες τις εκδοχές πριν πάρει αποφάσεις, προτού κάνει σοβαρά βήματα που θα επηρέαζαν τη ζωή της, και τούτο ήταν ένα πολύ σοβαρό βήμα ζωής, σωστό άλμα. Θα άλλαζε ριζικά όλη της τη ζωή.

Μια απαλή μουσική ακούστηκε από την τσέπη του μπουφάν της. Τράβηξε ανόρεχτα το κινητό της και κοίταξε την οθόνη. Ήταν ο Φίλιππος. Το σκέφτηκε μια στιγμή κι ύστερα απάντησε με έναν κόμπο στην καρδιά. Ούτε με εκείνον είχε προβλήματα και δεν συνήθιζε να του λέει ψέματα.

«Έλα, γλυκιά μου».

«Γεια σου, Φίλιππε».

«Γεια σου, Φίλιππε», την πείραξε μιμούμενος τη φωνή της.

Η Ιρίνα γέλασε συγκρατημένα, μη μπορώντας ακόμα να χαλαρώσει.

«Τι έχεις;» τη ρώτησε εκείνος τώρα πιο σοβαρά. «Ποιος σε νευρίασε, μωρό μου, κι έχεις μουτράκια;»

«Θα σου πω». Έκανε μια σύντομη παύση. «Πού είσαι;»

«Σπίτι, μόλις γύρισα».

«Έρχομαι από εκεί», του είπε με την ίδια πάντα βαριά διάθεση.

«Τέλεια. Φέρε και κάτι να φάμε. Πεθαίνω της πείνας».

«Καλά».

Έκλεισαν δίχως άλλα λόγια. Η Ιρίνα έμεινε για μια στιγμή

αναποφάσιστη, σφίγγοντας τη συσκευή στο χέρι της. Ύστερα, σαν να φύσηξε ένας αέρας αισιοδοξίας μέσα της, έκανε μεταβολή και κατευθύνθηκε με σταθερό βήμα προς το μέρος που είχε αφήσει το αυτοκίνητό της.

Ο Φίλιππος πάγωσε ξαφνικά στη θέση του. Άφησε αργά το πιρούνι στο πιάτο του και την κοίταξε σαν να μην πίστευε αυτό που μόλις είχε ακούσει.

«Ιρίνα, είσαι σίγουρη;» την ξαναρώτησε.

«Ναι. Μου το είπε ο γιατρός. Από εκεί έρχομαι», του απάντησε ανόρεχτα.

«Μάλιστα», είπε εκείνος και σηκώθηκε. Πήγε ως το παράθυρο και κοίταξε έξω. Την ένιωσε που ήρθε και τον αγκάλιασε από πίσω.

«Έχω τρελαθεί από την ώρα που μου το είπε. Δεν ξέρω... θα μου στρίψει», κλαψούρισε και την ένιωσε να σφίγγεται πάνω του σαν να ζητούσε προστασία και συμπαράσταση.

Γύρισε και την πήρε στην αγκαλιά του. Την αγαπούσε. Την αγαπούσε πολύ. Τρία χρόνια ήταν μαζί και ήξερε ότι ταίριαζαν οι δυο τους. Του άρεσε αυτό το κορίτσι από την πρώτη στιγμή, ήταν καλή πάστα ανθρώπου. Δεν κοιτούσε μόνο το συμφέρον της, ήταν γεμάτη αισθήματα και αισιοδοξία, της άρεσε να προσφέρει δίχως να περιμένει ανταμοιβή. Περνούσαν καλά οι δυο τους, μιλούσαν με τις ώρες για ένα σωρό θέματα, έβγαιναν, διασκεδάζαν, είχαν κοινούς φίλους και τους άρεσαν τα ίδια πράγματα. Ξεχνιόντουσαν δίχως να παίρνουν χαμπάρι την ώρα που περνούσε κι αυτό με τον καιρό τους είχε δέσει αρμονικά. Όμως ακόμα και στις αντιπαραθέσεις

τους, ο καβγάς έβρισκε διέξοδο. Ξεθύμαινε εύκολα. Άφηναν κατά μέρος τους εγωισμούς και έπαχναν για πιθανές λύσεις. Σπάνιο πράγμα η επικοινωνία και η συνεννόηση στις μέρες τους. Ο εγωισμός, το συμφέρον και τα ψέματα κατάπιναν εύκολα τις περισσότερες σχέσεις. Το έβλεπε καθημερινά σε συναδέλφους, γνωστούς και φίλους του.

«Το θέλεις;» τη ρώτησε και της ανασήκωσε το κεφάλι για να βλέπει τα εκφραστικά καστανά μάτια της.

«Δεν ξέρω. Εσύ;» Έδειχνε πελαγωμένη.

Ο Φίλιππος γέλασε. «Ούτε εγώ ξέρω. Αλλά κοίτα. Δεν θα είναι και πολύ άσχημα. Για σκέψου. Ένα μωρό. Γιατί όχι;»

«Δηλαδή εσύ το θέλεις;» Τώρα έδειχνε ακόμα πιο μπερδεμένη.

«Για να πω την αλήθεια, θα το ήθελα σε δυο τρία χρόνια. Να έχω τελειώσει με την ειδικότητά μου, να είμαστε καλύτερα οικονομικά, να έχεις τελειώσει κι εσύ τις σπουδές σου. Αλλά και τώρα, τι πειράζει; Δεν είμαστε και στον δρόμο. Σπίτι έχουμε, ετούτο εδώ, και η δουλειά μου στο νοσοκομείο είναι αξιοπρεπέστατη, μια χαρά θα τα βολέψουμε. Το θέμα είναι αν εσύ θέλεις να κάνεις ένα μωρό τώρα».

«Δεν ξέρω».

«Σκέψου το, σκέψου το καλά, γλυκιά μου».

«Κάνω και τίποτε άλλο, Φίλιππε; Όμως... μάλλον κι εγώ θα το ήθελα να ερχόταν λίγο αργότερα. Τώρα... τώρα... Δεν ξέρω πραγματικά τι θέλω», ξεφύσησε απογοητευμένη.

«Μια έκτρωση όμως πάλι; Γιατί να μπεις σε μια τέτοια διαδικασία;»

«Το ξέρω. Με ενοχλεί ακόμα και η σκέψη».

Ο Φίλιππος την τράβηξε από το χέρι και κάθισαν πάλι στον καναπέ. «Μωρό μου, δεν είμαστε μικρά παιδιά. Εσύ

είσαι είκοσι πέντε, εγώ τριάντα και τα πάμε μια χαρά μεταξύ μας. Δεν θα παντρευόμασταν ακόμη, αλλά κάποτε θα το κάναμε. Έτσι δεν είναι;»

Η Ιρίνα κούνησε το κεφάλι της.

«Μια ώρα αρχύτερα λοιπόν, τι πειράζει; Αν δεν ξανοιχτούμε με πολλά έξοδα για τον γάμο, μια χαρά θα τα καταφέρουμε».

«Δηλαδή λες...»

«Δηλαδή λέω να προχωρήσουμε», της χαμογέλασε.

«Είναι μια λύση», η Ιρίνα το πάλευε ακόμα, «και μάλλον αυτή η εκδοχή με ενοχλεί λιγότερο από μια έκτρωση».

«Μην κατσουφιάζεις λοιπόν άλλο, μωρό μου. Δες το θετικά. Δεν μπορώ τη μιζέρια. Θα κάνουμε ένα μωρό. Ωραία. Ούτε οι πρώτοι ούτε οι τελευταίοι θα είμαστε. Μετά, μην ξεχνάς, θα έχουμε κι ένα σωρό χέρια για βοήθεια. Η μαμά μου, η Σόνια, οι θείες μου, η γιαγιά μου θα πετάξουν από τη χαρά τους όταν το μάθουν».

Ο Φίλιππος την κοίταξε κατάματα εκπέμποντας αισιοδοξία και την είδε να χαμογελάει για πρώτη φορά.

«Έτσι μπράβο! Όχι άλλα μούτρα. Δεν μπορώ».

«Καλά. Έχεις δίκιο. Θα κάνουμε λοιπόν ένα μωρό», επανέλαβε αργά, σχεδόν συλλαβιστά, με έναν τρόπο σαν να ήθελε να το πει για να το ακούσει η ίδια και να το πιστέψει.

«Πρώτη φορά σε βλέπω τόσο πελαγωμένη», της είπε εκείνος και το εννοούσε. Η Ιρίνα, όσα χρόνια την ήξερε, ήταν δυναμικό κορίτσι και έξυπνο, είχε πείσμα, θέληση και αποφασιστικότητα, χαρακτηριστικά που θαύμαζε. Δεν την έπαιρναν εύκολα από κάτω ούτε οι δυσκολίες ούτε τα εμπόδια. Εκείνος ήταν πιο διστακτικός στις αποφάσεις και στις κινήσεις του. Να όμως τώρα που οι όροι είχαν αντιστραφεί.

«Έχεις δίκιο, Φίλιππε, τέρμα τα μούτρα και το άγχος. Ούτε εγώ τα αντέχω. Μου ήρθε όμως πολύ απότομα το νέο και σάστισα. Τα έχασα κυριολεκτικά!»

«Επόμενο είναι».

«Ναι. Πού θα πάει, θα το χωνέψω σιγά σιγά. Θα συνηθίσω στην ιδέα. Ένα μωρό... Δικό μας... Για φαντάσου!»

«Μπράβο το κορίτσι μου. Έτσι σε θέλω. Φάε όμως τώρα το φαγητό σου. Τίποτα δεν έχεις αγγίξει ακόμα».

«Δεν πάει τίποτα κάτω».

«Καλά, σε λίγο καιρό να σε δω. Θα τρως όλη την ώρα».

«Ε; Ναι; Ωχ, δεν θέλω να γίνω τόφαλος».

«Έλα, Ιρίνα, τίποτα δεν θα γίνεις άμα δεν θέλεις. Και μην κατσουφιάζεις πάλι. Το Σάββατο θα σου κάνω επίσημη πρόταση γάμου. Θέλω να λάμπεις. Θα έρθω μετά να σε ζητήσω και επισήμως κι από τους δικούς σου, κουστουμάτος, με σοκολατάκια και ανθοδέσμη. Φαντάζεσαι το σκηνικό;»

Γέλασαν και οι δυο ταυτόχρονα με αυτή τη σκέψη και ο Φίλιππος την έκλεισε τρυφερά στην αγκαλιά του, καθώς στο μυαλό του ξεπρόβαλε μια αντίστοιχη σκηνή που είχαν δει στην τηλεόραση μια μέρα πριν σε μια ξεκαρδιστική κωμωδία. Ένιωθε χαρούμενος με την απόφασή τους, το ίδιο έδειχνε και η Ιρίνα.

Μια καινούρια προοπτική για το μέλλον γλυκοχάραζε με νέες συνθήκες και δεδομένα, που θα τους οδηγούσε σε μια κοινή πορεία ζωής που μόλις είχαν αποφασίσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Το επόμενο πρωί η Ιρίνα ξύπνησε ασυνήθιστα νωρίς. Το στομάχι της ήταν χάλια και η διαρκής ναυτία που την παίδευε όλη τη νύχτα δεν είχε ακόμα υποχωρήσει. Παρόλο που το βράδυ είχε φάει ελάχιστα, δεν έλεγε να χωνέψει. Ίσως όμως να έφταιγε η εγκυμοσύνη. Έφερνε αναγούλες και εμετούς, το ήξερε.

Σηκώθηκε και φόρεσε ένα φούτερ πάνω από τις πιτζάμες της. Σέρνοντας τα πόδια της πήγε στην κουζίνα. Η Σόνια στεκόταν μπροστά στον νεροχύτη καθαρίζοντας ψάρια. Το μύρισε αμέσως στον αέρα, αλλά ευτυχώς η έντονη μυρωδιά δεν την ενόχλησε. Καθώς έσυρε μια καρέκλα για να καθίσει στο τραπέζι, είδε τη Σόνια που γύρισε απότομα προς το μέρος της κάπως ξαφνιασμένη.

«Μπα, πώς και τόσο πρωινή;» τη ρώτησε.

Η Ιρίνα χαμογέλασε κι έτριψε τα μάτια της να ξενοστάξει.

«Να σου φτιάξω καφέ ή θα πας να ξανακοιμηθείς;» τη ρώτησε πάλι η Σόνια.

«Μαμά, κάτσε λίγο», της είπε η Ιρίνα παλεύοντας να καταπνίξει ένα χασμουρητό.

«Τι είναι, κοριτσάκι μου;» παράτησε το μαχαίρι στο μάρμαρο και ξέπλυνε τα χέρια της με μπόλικο νερό. Τράβηξε μετά μια καρέκλα και κάθισε πλάι της.

«Θέλω να σου πω», απάντησε η Ιρίνα καθώς μάζευε τα πόδια της πάνω στην καρέκλα και τα αγκάλιαζε με τα χέρια της.

«Τι είναι; Δεν είσαι καλά; Φαίνεσαι λίγο κομμένη».

«Έχω λίγο το στομάχι μου».

«Να σου φτιάξω ένα τσάι, ένα χαμομήλι;» Έκανε να σηκωθεί.

«Κάτσε σου είπα», τη συγκράτησε το κορίτσι. Πρόσεξε παράλληλα που την παρατηρούσε με προσοχή, σαν να έφαχνε με αγωνία να μαντέψει τι της συνέβαινε. «Μη με κοιτάς έτσι. Καλό θα σου πω. Χαλάρωσε», της χαμογέλασε η Ιρίνα για να διώξει την ανησυχία της.

«Τι; Πες μου. Με έσκασες!» είπε αγανακτισμένη η Σόνια, αλλά γελούσε.

«Με τον Φίλιππο...» σταμάτησε και πήρε ανάσα.

«Ε, τι με τον Φίλιππο;» έκανε η Σόνια.

«Παντρευόμαστε, μαμά», της πέταξε τώρα δίχως άλλες περιστροφές.

«Τι πράγμα;» έκανε εκείνη ξαφνιασμένη.

«Αποφασίσαμε να ζήσουμε μαζί πλέον και είπαμε να παντρευτούμε».

Η Σόνια την κοίταξε βαθιά μέσα στα μάτια. «Πότε;» τη ρώτησε μισοκλείνοντας τα μάτια της, σαν κάτι πονηρό να περνούσε από το μυαλό της.

«Σύντομα», απάντησε η Ιρίνα μονολεκτικά.

Τώρα η Σόνια έβαλε τα γέλια. «Σε ποιον τα πουλάς αυτά, βρε μουσίτσα; Τι τρέχει; Για πες τα όλα».

Η Ιρίνα γέλασε πνιχτά. «Ε... Είμαι λίγο έγκυος».

«Λίγο, ε;» άπλωσε τα χέρια και την αγκάλιασε. «Πόσο είσαι, αγάπη μου;»

«Σχεδόν δύο μηνών».

«Είσαι χαρούμενη;»

«Ναι. Μου φαίνεται τελικά ωραίο. Στην αρχή σάσπισα, μου ήρθε ο ουρανός στο κεφάλι, αλλά το συζήτησα χθες με τον Φίλιππο και τελικά είχε δίκιο. Θα είναι ωραία».

«Μπράβο, γλυκιά μου. Και μη σε νοιάζει τίποτα. Εγώ είμαι εδώ. Θα σε βοηθήσω σε όλα. Και στην εγκυμοσύνη και στο μωρό και στα έξοδα του γάμου και μετά. Όλα θα γίνουν όπως πρέπει. Ένα μόνο θέλω να μου υποσχεθείς: Δεν θα παρατήσεις τις σπουδές σου. Λίγα μαθήματα σου έχουν μείνει. Θα στρωθείς λίγο στο διάβασμα και θα πάρεις το πτυχίο σου, έτσι;»

«Ναι, μαμά. Σ' το υπόσχομαι».

«Έλα τώρα να φας πρωινό», είπε και σηκώθηκε. «Πρέπει να προσέχεις τι τρως και...»

«Μαμά». Την έκοψε η Ιρίνα συγκρατώντας την από το χέρι. «Κάθισε λίγο ακόμα».

«Τι είναι;» ξανακάθισε η Σόνια.

«Κοίτα, είπαμε με τον Φίλιππο να μην κάνουμε πολύ ανοιχτό γάμο ούτε πολλά έξοδα. Ξέρεις, τους στενούς συγγενείς και πολύ κοντινούς φίλους, αλλά κάτι με τρώει. Θέλω να το συζητήσουμε».

«Τι πράγμα, κοριτσάκι μου;»

«Δεν μου λες, θα πρέπει να καλέσω τη θεία Τατιάνα και τη γιαγιά μου. Έτσι δεν είναι;»

Η Σόνια σοβάρεψε. «Δεν είναι απαραίτητο».

«Μου φαίνεται πως δεν είναι σωστό να μην το κάνω».

«Κοίτα, Ιρίνα μου, και να τις καλέσεις δεν νομίζω πως θα έρθουν. Είναι μεγάλο ταξίδι γι' αυτές κι απ' ό,τι ξέρω, εδώ και χρόνια δεν βγαίνουν καθόλου από το σπίτι τους. Έχουν πολλά προβλήματα...»

«Δες δηλαδή πως δεν θα έρθουν;»

«Είμαι σχεδόν σίγουρη».

«Κρίμα. Δεν χάνω όμως τίποτα να τους στείλω μια πρόσκληση».

«Όχι. Δεν πειράζει, να τους στείλεις», είπε και σηκώθηκε. Πήγε πάλι στον νεροχύτη να συνεχίσει τη δουλειά της, σαν να ήθελε να λήξει αυτή η κουβέντα εκεί.

«Ξέρεις τι σκέφτηκα, μαμά;» η Ιρίνα συνέχισε απτόητη. «Μήπως να πήγαινα εγώ ως εκεί. Στο σπίτι τους εννοώ. Ίσως αυτό τους έδινε λίγη χαρά και αποφάσιζαν να έρθουν κι αυτές στον γάμο μου».

Η Σόνια γύρισε εμβρόντητη και την κοίταξε. «Πώς σου ήρθε τώρα αυτό;»

«Δεν ξέρω. Το έχω σκεφτεί κι άλλες φορές. Μετά... Θέλω να τις γνωρίσω».

«Δεν το βρίσκω καλή ιδέα, παιδί μου», γύρισε πάλι στον νεροχύτη, αλλά η Ιρίνα πρόσεξε πως ξαφνικά η μάνα της έδειχνε ταραγμένη.

Σηκώθηκε και πήγε πλάι της. Την έπιασε από τους ώμους και τη χάρδευε.

«Έλα τώρα, μη μου πεις πως ζηλεύεις;» της είπε με νάζι.

«Τι πράγμα;» έκανε η Σόνια σαστισμένη.

«Σε είδα που κατσούφιασες. Το ότι θέλω να τις γνωρίσω δεν σημαίνει πως θα πάψω να σ' αγαπώ. Εσύ είσαι η μαμά μου, με το Μ κεφαλαίο», της έδωσε ένα ηχηρό φιλί στο μάγουλο.

«Δεν είναι αυτό, κοριτσάκι μου», είπε δίχως να την κοιτάζει.

«Τότε τι είναι;»

«Φοβάμαι πως θα απογοητευτείς. Δεν θα είναι καθόλου εύκολη αυτή η επαφή. Χρόνια τώρα, και δεν ήρθαν ούτε μια φορά να σε δουν. Δεν μας κάλεσαν ούτε μια φορά να πάμε εμείς να τις δούμε. Δεν λέω πως δεν σ' αγαπούν, αλλά δεν τους αρέσει ο κόσμος ούτε οι επισκέψεις. Ζουν στη δική τους πραγματικότητα, σε μια άλλη εποχή».

«Καλά τώρα! Έτσι όπως το λες... μάλλον υπερβάλλεις. Εξάλλου εγώ δεν είμαι η οποιαδήποτε. Εκτός αν δεν ισχύουν όσα μου έχεις πει και...»

«Δεν σου έχω πει κανένα ψέμα», την έκοψε κοιτάζοντάς τη μέσα στα μάτια και η Ιρίνα κατάλαβε πως όντως, δεν έλεγε ψέματα.

«Τότε άσε με να προσπαθήσω», την παρακάλεσε.

Η Σόνια δεν μίλησε.

«Σε παρακαλώ. Το θέλω πραγματικά».

«Κάνε ό,τι νομίζεις. Αλλά ξανασκέψου το. Δεν σου λέει τίποτα ότι ακόμα και τα τηλεφωνήματα αποφεύγουν;»

«Ναι», είπε η Ιρίνα κάπως μουδιασμένα. «Ούτε τα γενέθλιά μου δεν θυμούνται. Όμως ώρα είναι να ξεκαθαρίσει αυτή η κατάσταση. Αν δεν με θέλουν, να μου το πουν κατ'αμμουτρα, να τις διαγράψω κι εγώ μια και καλή από τη ζωή μου. Μου φαίνεται τελικά πολύ υποκριτικό όλο αυτό έτσι όπως γίνεται».

Η Σόνια αναστέναξε. «Μην το τραβάς στα άκρα κι εσύ. Δεν είναι όλα άσπρο μαύρο. Έχουν περάσει πάρα πολλά αυτές οι γυναίκες. Έχουν βασανιστεί χρόνια ολόκληρα κι ακόμα βασανίζονται. Σκέψου, Ιρίνα, ακόμα και ο τρόπος που ζουν εκεί

πάνω απομονωμένες... δεν είναι εύκολο», τις δικαιολόγησε.

«Το ξέρω. Γι' αυτό θέλω να κάνω εγώ ένα βήμα καλή θέλησης με αφορμή τον γάμο μου. Θέλω να τις πλησιάσω, να τις γνωρίσω, να τους δείξω πως νοιάζομαι γι' αυτές. Σκέφτηκα λοιπόν να περάσω λίγες μέρες τα Χριστούγεννα μαζί τους».

«Ό,τι νομίζεις. Να πάρεις όμως πρώτα ένα τηλέφωνο να τους το πεις».

«Εννοείται», την αγκάλιασε και της έδωσε ακόμα ένα φιλή.

«Και πότε λέτε με το καλό να γίνει ο γάμος;» άλλαξε η Σόνια θέμα.

«Αμέσως μετά τις γιορτές. Ως τα τέλη Ιανουαρίου το αργότερο».

Η Σόνια, όταν έφυγε η κόρη της, μάζεψε το τραπέζι κι έβαλε τα φλιτζάνια στο πλυντήριο. Ύστερα πήγε να στρώσει τα κρεβάτια και να συγυρίσει το σπίτι με ανάμικτα συναισθήματα, που δεν έλεγαν να ξεκαθαρίσουν. Τα νέα της Ιρίνας από τη μια της είχαν δώσει μεγάλη χαρά, από την άλλη όμως την είχαν θορυβήσει με την ξαφνική της απόφαση να επισκεφθεί τη γιαγιά και τη θεία της.

Άφησε τις ανησυχίες προς το παρόν και επικεντρώθηκε στα ευχάριστα. Ο Φίλιππος ήταν πολύ καλό παιδί και αγαπούσε την Ιρίνα, θα έφτιαχναν ένα όμορφο σπιτικό, μια σωστή οικογένεια. Ήταν σίγουρη πως το ίδιο θα έλεγε κι ο Νίκος το μεσημέρι που θα του ανακοίνωνε τα ευχάριστα νέα.

Την αγαπούσαν την Ιρίνα σαν πραγματικό τους παιδί. Την είχαν κοντά τους από τριών χρόνων κοριτσάκι. Για χάρη της μάλιστα είχαν πάρει την απόφαση να παντρευτούν, αφού η

Σόνια δεν το αποφάσιζε. Μετά από μια δύσκολη γυναικολογική επέμβαση που είχε κάνει πολύ νέα, οι γιατροί την είχαν διαβεβαιώσει πως θα ήταν αδύνατον να κάνει δικά της παιδιά. Ο Νίκος επέμενε να παντρευτούν και να ζήσουν μαζί, αδιαφορώντας για όλα τα άλλα, ήταν ερωτευμένος μαζί της και δεν τον ένοιαζε. Εκείνη όμως θεωρούσε άδικο να τον δεσμεύσει, κρίνοντας καλύτερο να μείνουν ένα απλό ζευγάρι δίχως γάμο.

«Εσένα θέλω, Σόνια μου, να είμαστε μαζί, να ζούμε μαζί, δεν με νοιάζουν τα παιδιά», της έλεγε διαρκώς.

Εκείνη όμως δίσταζε να προχωρήσει και διαρκώς το ανέβαλε. «Άσε να δούμε, αγάπη μου. Μικροί είμαστε ακόμα, ας μη βιαστούμε», του απαντούσε για να τον καθησυχάσει, γιατί κι αυτή τον αγαπούσε πολύ και η προοπτική ενός χωρισμού της φαινόταν αβάσταχτη.

Τα πράγματα όμως πήραν διαφορετική τροπή όταν η Ελισσώ, η γιαγιά της Ιρίνας, της πρότεινε να πάρει εκείνη και ο Νίκος το κοριτσάκι για να το μεγαλώσουν σε μια σωστή οικογένεια, μακριά από εκείνο το μέρος που ζούσαν ως τότε. Η Σόνια το συζήτησε με τον αγαπημένο της και πήραν τη μεγάλη απόφαση: θα παντρευόνταν και θα υιοθετούσαν το παιδί, για να μην υπάρχουν προβλήματα. Μετά θα έφευγαν στην Αθήνα και θα ζούσαν εκεί σαν πραγματική οικογένεια. Και κάποια στιγμή στα χρόνια που θα ακολουθούσαν, πριν η μικρή πάει στο σχολείο, θα της έλεγαν την αλήθεια για την υιοθεσία και ό,τι σχετικό έπρεπε να γνωρίζει για την πραγματική της οικογένεια. Δεν υπήρχε κανένας λόγος να της πουν ψέματα, ότι τάχα ήταν δικό τους παιδί. Θα ήταν οδυνηρό για όλους αν αργότερα αποκαλυπτόταν η αλήθεια με άσχημο τρόπο. Αυτά είχαν συμφωνήσει οι τρεις τους σε μια μεστή συζήτηση

όπου είχαν θίξει όλα τα ζητήματα. Στο τέλος η Ελισσώ φάνηκε πραγματικά ανακουφισμένη με την απόφασή τους.

«Αυτό νομίζω ότι είναι το πιο σωστό για όλους μας. Σας ευχαριστώ και τους δύο που δεχτήκατε. Αυτό το σπίτι δεν είναι πλέον μέρος για να μεγαλώσει ένα μικρό παιδάκι. Και ξέρετε πολύ καλά τον λόγο. Πάρτε το λοιπόν μακριά από εδώ μήπως και γλιτώσει. Παντρευτείτε και φύγετε στην Αθήνα. Θα σας στηρίζω πάντα οικονομικά και με όποιον άλλο τρόπο μπορώ».

«Θα το κάνουμε, κυρία Ελισσώ, με μεγάλη μας χαρά», είχε απαντήσει η Σόνια. «Ξέρετε πόσο σας αγαπώ όλους σας εδώ, και ιδίως την Ιρίνα, το ίδιο θα την αγαπήσει και ο Νίκος. Είναι αξιολάτρευτο παιδάκι».

«Την ευχή μου να έχετε και οι δυο σας. Να μη βρεθεί ποτέ εμπόδιο στον δρόμο σας, μόνο χαρές».

Θυμόταν τα βουρκωμένα μάτια της γυναίκας όσο τους μιλούσε, και ήταν ίσως τα μόνα δάκρυα χαράς από τα τόσα άλλα δάκρυα που είχαν πνίξει αυτή την υπερήφανη γυναίκα. Απρόοπτα, δυστυχήματα, δυσκολίες, πίκρες και μια μακριά αλυσίδα θανάτων που ξεπερνούσε τη λογική είχαν στιγματίσει τον δρόμο της.

Κατ'άρα η μοίρα, κανείς δεν μπορούσε να πει με σιγουριά τι κυνηγούσε την οικογένεια της Ελισσώ. Ό,τι κι αν ήταν όμως, είχε έρθει σαν ανελέητος κυκλώνας και είχε ξεθεμελιώσει το σπίτι της. Μόνο συντρίμμια και πόνος είχε αφήσει πίσω του και κανείς δεν ήξερε αν το κακό για την οικογένειά της είχε τελειώσει. Το πένθος βάραινε την κάθε μέρα, την κάθε στιγμή, σαν να ήταν ζυμωμένο με τις πέτρες και τον αέρα του σπιτιού της. Νόμιζες πως τίποτα χαρούμενο δεν θα ξημέρωνε πια σε εκείνο το μέρος. Η ελπίδα είχε σβηστεί από τον χάρτη

και καμιά πηγή ονείρων δεν ανέβλυζε πια· ούτε μια στάλα αισιοδοξίας για το αύριο.

Πάνω εκεί η Ελισσώ, θορυβημένη βαθιά, με τον φόβο να την καταδιώκει μέρα και νύχτα, είχε πάρει τη δύσκολη απόφαση να απομακρύνει μια για πάντα την εγγονή της από το βαρύ περιβάλλον όπου ζούσαν. Όλοι βούλιαζαν στο μαύρο, στην απελπισία και την κατάθλιψη, δίχως ελπίδα ανάκαμψης.

Τραγικές μέρες. Τα θυμόταν όλα η Σόνια σαν να ήταν τώρα. Πολλά ακόμα δραματικά γεγονότα είχαν συμβεί σε εκείνη την οικογένεια, που δεν της τα είχε αποκαλύψει η Ελισσώ και που ίσως να μην τα μάθαινε ποτέ, όμως η Σόνια αγαπούσε πολύ το κοριτσάκι και είχε δεχτεί δίχως αντίρρηση την πρόταση της γιαγιάς της. Η ίδια η Σόνια είχε μεγαλώσει την Ιρίνα ως νταντά της από τη μέρα που είχε έρθει στον κόσμο.

Θυμήθηκε τον εαυτό της την πρώτη μέρα που έφτασε έξω από εκείνο το πέτρινο σπίτι με μια βαλίτσα στο χέρι. Μόλις είχε δεχτεί να δουλέψει εσωτερική, όμως δεν το έκανε με την καρδιά της. Της φαινόταν ζόρικο να είναι διαρκώς κλεισμένη σε ένα σπίτι και να προσέχει μικρά παιδιά, κι ας τα αγαπούσε πολύ λόγω της δουλειάς της. Ήταν μόλις είκοσι δύο χρόνων και δεν είχε περάσει ούτε χρόνος που είχε αποφοιτήσει από τη σχολή νηπιαγωγών. Αυτή όμως ήταν η μόνη της διέξοδος για να γλιτώσει από τη γυναίκα του πατέρα της.

Από τη μέρα που εκείνος πέθανε, η Πόπη όλο της γκρίνιαζε. Έπινε και έβριζε για την κακή της τύχη και τη φτώχεια τους. Η σύνταξη που τους είχε αφήσει ο μακαρίτης ο πατέρας της ήταν πολύ μικρή και δεν τους έφτανε.

Η Σόνια είχε απαυδήσει κι έψαχνε ευκαιρία για να φύγει από εκεί μέσα. Δεν την άντεχε άλλο. Σε τούτο το σπίτι

τουλάχιστον που είχε έρθει θα της πρόσφεραν στέγη, τροφή και δουλειά με πολύ καλά λεφτά. Θα ήταν αδύνατον να βρει καλύτερη. Ήταν μικρή και δεν είχε ιδιαίτερη πείρα. Όπου αλλού και να πήγαινε, με έναν βασικό μισθό θα την προσλάμβαναν. Εδώ όμως της πρόσφεραν πολύ περισσότερα και αποφάσισε πως άξιζε τον κόπο να ζοριστεί λίγα χρόνια μέχρι να μαζέψει ένα καλό κομπόδεμα, και τότε, αν ήθελε, μπορούσε να αναζητήσει δουλειά κάπου καλύτερα. Σε αυτή της την απόφαση είχε συμφωνήσει κι ο Νίκος, που ήδη η σχέση τους είχε ξεκινήσει.

Δεν άργησε όμως η Σόνια να καταλάβει πόσο άσκοποι ήταν οι ενδοιασμοί της. Το περιβάλλον στο σπίτι αποδείχτηκε καλό, όλοι της φέρονταν με ευγένεια και καλοσύνη και τα δύο αγοράκια που είχε αναλάβει να προσέχει ήταν μια ευχάριστη ασχολία. Γρήγορα κατάλαβε πως όλοι στην οικογένεια εκείνη την εκτίμησαν για τη δουλειά της, τους καλούς της τρόπους, την ηρεμία και την αφοσίωσή της.

Με τον καιρό ήρθε με όλους πιο κοντά. Αυτή η μεγάλη οικογένεια αναμφισβήτητα είχε πολλά προβλήματα, το έβλεπε καθημερινά, το ένιωθε, όμως και ποια οικογένεια δεν είχε έγνοιες; Η δική της ήταν τρισεχειρότερη. Έτσι της αρκούσε που μαζί της ήταν όλοι καλοί και ευγενικοί κι έκανε τη δουλειά της με κέφι και αγάπη. Όμως είχε προσέξει πως και με οποιονδήποτε άλλο δούλευε σε εκείνο το μεγάλο σπίτι την ίδια ήπια και ευγενική συμπεριφορά είχαν τα αφεντικά.

Τρία χρόνια αργότερα ήρθε στον κόσμο και το κοριτσάκι. Η Ιρίνα. Ένα πλασματάκι ροδαλό και όμορφο που όλο γελούσε. Η Σόνια το αγκάλιασε κι αυτό με την ίδια αγάπη.

Έξι χρόνια έζησε κοντά στην οικογένεια Μάγιερ η Σόνια, ως τα είκοσι οκτώ της.

Το έτος 1997 αποδείχθηκε χρόνια ορόσημο. Τότε ήταν που ανατράπηκαν ακαριαία όλες οι εύθραυστες ισορροπίες εκείνης της οικογένειας. Οι συμφορές πλάκωσαν απανωτές, σαν ριπές πολυβόλου. Το ένα κακό χτυπούσε μετά το άλλο, λες και η Μοίρα τους είχε βάλει σημάδι και τους πυροβολούσε αλύπητα. Θάνατος. Θάνατος. Θάνατος! Τόσος πολύς και άδικος, που δεν το χωρούσε το μυαλό.

Θυμήθηκε πάλι εκείνες τις βαριές σαν μολύβι μέρες, τις κρύες και σκοτεινές, που κανένας δεν είχε κουράγιο να μιλήσει... τον διαρκή θρήνο, τον πόνο, τα δακρυσμένα μάτια, το απέραντο μαύρο που απλωνόταν παντού σαν μεγάλος λεκές από αίμα... την ερημιά στο σπίτι...

Ποτέ δεν θα έβγαιναν αυτά από τον νου της.

Όλα ετούτα η Σόνια δεν τα είχε διηγηθεί στην Ιρίνα. Ήταν τόσο μαύρα και θλιβερά, που δεν ήθελε ούτε η ίδια να τα θυμάται. Της είχε πει μονάχα πως οι γονείς της είχαν πεθάνει και η γιαγιά της, για να μη μεγαλώσει σε εκείνο το απομονωμένο σπίτι, με μόνη συντροφιά ηλικιωμένους ανθρώπους, την είχε δώσει σε εκείνη και στον Νίκο, που δεν είχαν παιδιά, για να τη μεγαλώσουν σε ένα πιο υγιές περιβάλλον.

Και έτσι έγινε. Από τότε εκείνοι είχαν φροντίσει με αγάπη για όλα όσα αφορούσαν αυτό το κορίτσι. Την είχαν στείλει στα καλύτερα σχολεία, της είχαν προσφέρει ένα όμορφο σπιτικό, όλη τους την αγάπη και μια φυσιολογική ζωή. Η Ιρίνα κοντά τους μεγάλωνε όπως όλα τα παιδιά. Είχε δεχτεί την υιοθεσία της και το είχε καταλάβει έτσι όπως της το είχαν εξηγήσει η Σόνια και ο Νίκος. Ήταν χαρούμενο παιδί και αισιόδοξο, λογικό, συζητήσιμο, κοινωνικό και έξυπνο, κάτι που καθημερινά τους γέμιζε με χαρά και ικανοποίηση. Τους έδειχνε πως τα είχαν καταφέρει να της μεταδώσουν την ηρεμία και την αγάπη τους.

Το μόνο που φόβιζε τώρα τη Σόνια ήταν η επικείμενη επιστροφή της Ιρίνας σε εκείνο το σπίτι. Ήξερε πως η Ελισσώ δεν θα συμφωνούσε και εκεί βάσιζε όλες τις ελπίδες της, ωστόσο, η ίδια τώρα δεν μπορούσε να κάνει τίποτα για να την αποτρέψει. Η Ιρίνα φαινόταν αποφασισμένη και ήξερε πόσο πεισματάρη ήταν όταν ήθελε κάτι. Θα τηλεφωνούσε λοιπόν, κι ας έβρισκε η γιαγιά της μια καλή δικαιολογία να της ανατρέψει τα σχέδια. Η κατάσταση βρισκόταν στα χέρια εκείνης πλέον. Η ίδια η Σόνια προτιμούσε να κρατήσει τις ανάλογες ισορροπίες. Θα ήταν λάθος να νομίζει η Ιρίνα πως προσπαθούσε να την κρατήσει μακριά από τη γιαγιά και τη θεία της.

Αναστέναξε καθώς ένα βάρος ήρθε και κάθισε στην καρδιά της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η Ελισσώ, φανερά ενοχλημένη, χτύπησε το ακουστικό πάνω στην παλιά συσκευή τηλεφώνου που υπήρχε στο χολ. Δίπλα της η Τατιάνα την κοιτούσε με τρομαγμένο βλέμμα, τυλίγοντας γύρω της τη μαύρη ζακέτα που είχε ριγμένη στους ώμους. Έδειχναν και οι δυο ξαφνιασμένες και πιεσμένες.

«Δεν μπόρεσα να της αλλάξω γνώμη», είπε ξερά η Ελισσώ, σφίγγοντας με πείσμα τα χείλη της.

«Σ' το είπα, μαμά, ακουγόταν τόσο χαρούμενη κι αποφασισμένη όταν μου τηλεφώνησε πριν από λίγο. Δεν ήξερα τι να της πω, πώς να την εμποδίσω, γι' αυτό την παρέπεμπα σε εσένα...»

«Τρέμω, Τατιάνα. Δεν θέλω να έρθει εδώ το παιδί», της αντιγύρισε αυστηρά.

«Μην κάνεις έτσι, μαμά. Για λίγες μέρες θα είναι μόνο».

«Καθόλου, ούτε για μία», μουρμούρισε με σφιγμένα δόντια.

«Έλα τώρα. Μην υπερβάλλεις. Νομίζω πως αν το χειριστούμε σωστά, δεν θα υπάρξει κανένα πρόβλημα».

«Φοβάμαι, Τατιάνα. Δεν έπρεπε να την αφήσει η Σόνια, δεν έπρεπε», συνέχισε μιλώντας αυστηρά, λες και η ευθύνη ήταν όλη δική της.

«Και τι να της έλεγε δηλαδή; Αν η μικρή θέλει να έρθει να μας δει, πώς να τη σταματήσει η Σόνια;»

«Δεν ξέρω. Να την αποτρέψει, να βρει κάποιον τρόπο, έστω, να της το απαγορεύσει».

«Καλά! Το ξέρεις πως είναι παράλογο αυτό που λες. Δεν μπορεί να το κάνει. Τι εντύπωση θα δώσει στη μικρή; Εμείς είμαστε η οικογένειά της. Βλέπεις όμως; Παρόλο που εμείς τόσα χρόνια έχουμε παγώσει εντελώς τις σχέσεις μας μαζί της, εκείνη συνεχίζει να μας αγαπάει και θέλει να έρθει να μας γνωρίσει».

«Κι εμείς την αγαπάμε. Γι' αυτό την κρατάω μακριά, Τατιάνα, για να την αποξενώσω, να μη θελήσει να έχει σχέσεις μαζί μας. Τι δεν καταλαβαίνεις;» της είπε τώρα τινάζοντας με νεύρο το χέρι της στον αέρα.

«Είναι καλό παιδί, μαμά. Δεν την άκουσες; Ήταν τόσο αθώα, τόσο καλή, τόσο χαρούμενη».

«Την άκουσα», αναστέναξε ηττημένη η Ελισσώ και αφήνοντας το χολ, μπήκε στο σαλόνι του πρώτου ορόφου, όπου συνήθιζε να περνάει τη μέρα της. Πίσω της ακολούθησε η κόρη της. Κάθισαν αμίλητες στις δύο αντικριστές πολυθρόνες μπροστά στο τζάκι. Για λίγο έμειναν βουβές, σαν να χάθηκε η κάθε μια στον δικό της ανήλιαγο κόσμο.

Όταν μίλησε η Τατιάνα, η φωνή της ακούστηκε πιο ζεστή, λες κάτι να την είχε μαλακώσει, η Ελισσώ όμως ακόμα δεν είχε βρει ηρεμία.

«Όσο και να με ταραξεί ο ερχομός της, κατά βάθος χαίρομαι που θα τη δω. Την έχω επιθυμήσει τόσο πολύ. Έχουμε να

τη δούμε από τριών χρόνων παιδάκι. Κοντά είκοσι δύο χρόνια. Ολόκληρη κοπέλα θα έχει γίνει πια». Σταμάτησε κι ύστερα πρόσθεσε κάπως διστακτικά: «Λες να της μοιάζει, μαμά;».

«Δεν ξέρω, Τατιάνα. Σε παρακαλώ. Δεν θέλω να εμπλακώ με τέτοιου είδους συναισθηματισμούς», της απάντησε αυστηρά η Ελισσώ.

«Μα πώς μπορείς;» δυσανασχέτησε εκείνη.

«Έτσι είναι καλύτερα. Κι εσύ να προσέχεις πολύ τα λόγια σου. Μην της δώσεις θάρρητα όταν έρθει και αρχίσει να μας κουβαλιέται εδώ όλη την ώρα», της είπε σοβαρά και την αγριοκοίταξε.

«Τι λες να θέλει να μας πει;» γύρισε η Τατιάνα την κουβέντα.

«Τι να θέλει; Μάλλον πήρε πτυχίο και νιώθει χαρούμενη. Απ' ό,τι ξέρω λίγα μαθήματα χρωστούσε», απάντησε η Ελισσώ ξερά.

«Η μικρή μας δηλαδή θα είναι πια αρχιτεκτόνισσα;»

«Και άργησε. Έπρεπε να είχε τελειώσει νωρίτερα», σχολίασε με σκληράδα η Ελισσώ.

«Μα τι σ' έπιασε τώρα, μαμά; Δεν χάθηκε ο κόσμος που άργησε λίγο. Μη γίνεσαι άδικη και σκληρή δίχως λόγο», της αντιγύρισε με παράπονο η Τατιάνα.

Η Ελισσώ γύρισε και την κεραυνοβόλησε με το βλέμμα. Κάτι πήγε να πει, μα σαν να το μετάνιωσε. Σηκώθηκε επιβλητικά, τίναξε το μακρύ μαύρο φουστάνι της και έσκυψε πάνω από το τζάκι. Έριξε άλλο ένα ξύλο στη φωτιά, τη σκάλισε επίμονα με τη μασιά κι έμεινε να την κοιτάζει. Μια δέσμη από κόκκινες σπίθες πετάχτηκαν κι ανακατώθηκαν με τις φλόγες και τον καπνό. Φούντωσε η φωτιά κι αγκάλιασε τα κούτσουρα.

«Να πεις στον Δάνη να φέρει ξύλα. Δεν θα φτάσουν για το βράδυ», είπε στην κόρη της αυστηρά. «Ο καιρός γύρισε. Θα

χαλάσει κι άλλο. Ίσως χιονίσει. Μακάρι να κλείσουν οι δρόμοι και να μην μπορέσει να έρθει», είπε, και αυτή την τελευταία πρόταση την πρόφερε ψιθυριστά, μέσα από τα δόντια της.

«Σε άκουσα, μαμά», την προειδοποίησε η Τατιάνα.

Εκείνη αδιαφόρησε. Πήγε ως το ξύλινο τραπέζι στο κέντρο του μεγάλου χώρου, τράβηξε την καρέκλα και κάθισε. Πήρε την τράπουλα από το κουτί που ήταν επάνω και την ανακάτεψε. Έκλεισε τα μάτια, σαν να ήθελε να συγκεντρωθεί σε αυτό που μελετούσε.

«Θα ρίξεις τα χαρτιά;» πλησίασε κοντά της η Τατιάνα.

«Ναι», της απάντησε ξερά.

«Κι αν βγάλουν κάτι άσχημο;»

«Πάψε», της είπε αυστηρά.

«Σε φοβάμαι όταν παίρνεις αυτό το ύφος».

«Φύγε τότε», την κοίταξε λοξά, «πήγαινε να δεις τι κάνει με το φαγητό η Μάρθα. Σύρε να πεις και σε αυτόν να φέρει τα ξύλα. Άντε πήγαινε. Τι με κοιτάς;» Η φωνή της Ελισσώς βάρυνε και το βλέμμα της σκοτεινίασε, σαν να μαζεύτηκαν μαύρα σύννεφα στον ορίζοντά της.

Η Τατιάνα έφυγε κάτω δίχως να σχολιάσει τα λόγια ή τη συμπεριφορά της μάνας της. Την ήξερε πια τόσα χρόνια, αυτή ήταν η Ελισσώ, δεν θα άλλαζε τώρα στα εβδομήντα της. Δεν θα την άφηνε ωστόσο να φερθεί άσχημα στο κορίτσι. Ό,τι κι αν έλεγε, ό,τι κι αν πίστευε, αυτό το παιδί ήταν δικό τους, ήταν η μόνη πηγή ζωής που έμενε να φέγγει ανάμεσα σε τόσα σκοτάδια που τις έπνιγαν, η μόνη φωνή στις ατέρμονες σιωπές τους. Και ένιωθε τόση χαρά που θα την έβλεπε. Το

πόσο ίσως να μην το έδειχνε ποτέ, αλλά μέσα της είχε αρχίσει κιόλας να αισθάνεται ζεστασιά που θα περνούσε μαζί τους αυτά τα Χριστούγεννα το κορίτσι. Τρεις μέρες, που για εκείνη θα ήταν σαν ελιξίριο ζωής, θα της έδιναν δύναμη για όλες τις υπόλοιπες μέρες και μήνες ως τα επόμενα Χριστούγεννα κι ακόμα πιο πολύ.

Έριξε πρόχειρα πάνω της μια κάπα και βγήκε πρώτα στον κήπο να αναζητήσει τον Δάνη. Τον είδε πέρα στις τριανταφυλλιές να σκαλίζει το χώμα με μια τσάπα. Πλησίασε με γρήγορα βήματα. Ο αέρας είχε δυναμώσει, το κρύο έτσουζε. Ο ουρανός, γκριζος και βαρύς, απειλούσε με δυνατή βροχή. Πίσω από το βουνό είχε αρχίσει να κατεβαίνει έρποντας η ομίχλη. Συνηθισμένο φαινόμενο για αυτή την περιοχή.

«Άσε τις τριανταφυλλιές σήμερα. Δεν βλέπεις τον καιρό; Έχει πολύ κρύο για να κάθεται τόσες ώρες έξω».

Εκείνος γύρισε την πλάτη μόλις την άκουσε. «Εσύ είσαι; Νόμιζα πως ήταν η Μάρθα».

«Έλα μέσα πια, φτάνει. Θα φτιάξω τσάι να πούμε».

«Αργότερα. Να τελειώσω πρώτα με τούτες εδώ. Δεν βλέπεις; Θέλουν καινούρια στηρίγματα. Χαλάει ο καιρός και δεν θέλω να καταστραφούν».

«Καλά. Φέρε μετά και ξύλα για το τζάκι στο καθιστικό της μαμάς. Γκρίνιαξε πριν πως δεν θα της φτάσουν για το βράδυ».

«Το είχα υπόψη μου. Χαράματα κοιμήθηκε πάλι, την άκουσα».

«Αφού την ξέρεις την Ελισσώ. Έτσι κάνει πάντα».

Εκείνος κούνησε συγκαταβατικά το κεφάλι. «Έλα τώρα, σύρε μέσα να μην κρυώσεις κι εσύ. Είσαι ελαφρά ντυμένη. Σε λίγο θα έρθω», της είπε ήρεμα και γύρισε στη δουλειά του.

Η Τατιάνα έφυγε προς το σπίτι δίχως άλλη κουβέντα.

Είχαν αρχίσει ήδη να ξυλιάζουν τα χέρια και το πρόσωπό της. Ανέβηκε βιαστικά τα πέτρινα σκαλοπάτια και χάθηκε μέσα από την πόρτα στα σωθικά του μεγάλου πέτρινου σπιτιού.

Η Τατιάνα άφησε την κάπα στην κρεμάστρα και κατέβηκε τα σκαλοπάτια ως την κουζίνα να δει τη Μάρθα. Τη βρήκε μπροστά στο τραπέζι να ανοίγει φύλλο.

«Γεια σου, Μάρθα μου. Τι φτιάχνεις εκεί;»

«Κρεατόπιτα και καμιά σουπια θα φτιάξω για το μεσημέρι», είπε καθώς πετούσε μια χούφτα αλεύρι στο τραπέζι, ρίχνοντας πάνω το ζυμάρι. «Έτσι ζήτησε η Ελισσώ».

«Ναι. Το ξέρω και δεν την αδικώ. Την κάνεις τόσο ωραία αυτή την πίτα κι έχεις καιρό να τη φτιάξεις».

«Η Αννέζω την έφτιαχνε καλύτερα. Δική της ήταν η συνταγή. Καμιά μας δεν την έφτασε στο μαγείρεμα».

«Έλα, Μάρθα, κι εσύ μια χαρά τα καταφέρνεις».

Η Μάρθα χαμογέλασε, ύστερα σκούπισε με το μανίκι της τον ιδρώτα που γυάλιζε στο μέτωπό της και βάλθηκε πάλι να ανοίγει το φύλλο με τη βέργα.

«Πώς είναι, αλήθεια, η μάνα σου; Τι έγινε προχθές που πήγες να τη δεις;» ρώτησε η Τατιάνα.

«Καλά είναι η Αννέζω, στον κόσμο της. Καλύτερα δεν γίνεται».

«Μάρθα, να της μιλάς πιο τακτικά. Να την παίρνεις τηλέφωνο, δεν έχει άλλον στον κόσμο έξω από εμάς».

«Της μιλάω, Τατιάνα, αλλά δεν βγαίνει τίποτα. Τα έχει σχεδόν χαμένα η μάνα μου, ρωτάει τα ίδια ξανά και ξανά. Τίποτα δεν θυμάται. Ούτε τη φωνή μου δεν αναγνωρίζει κάτι φορές από το τηλέφωνο. Το ίδιο κι όταν πηγαίνω να τη δω». Αναστέναξε. «Δεν βαριέσαι, μου φτάνει που είναι ήρεμη και

δεν υποφέρει. Δεν έχει όμως πολλές μέρες. Έχει καταπέσει πολύ, με το ζόρι τη σηκώνουν λίγο να περπατήσει για να μην ανοίξει».

«Τη φροντίζουν καλά εκεί που είναι;»

«Καλά, πολύ καλά. Καλύτερα δεν θα μπορούσε. Ας είναι καλά η Ελισσώ που φροντίζει και γι' αυτό».

Η Τατιάνα σηκώθηκε. Η Αννέζω ήταν σαν μέλος της οικογένειας, ήταν η αγαπημένη της Ελισσώς και παλαιότερα η έμπιστη της γιαγιάς της της Ρόζας. Η ίδια δεν είχε γνωρίσει αυτή την περίεργη γυναίκα. Είχε φύγει από ετούτο το σπίτι πριν ακόμα εκείνη γεννηθεί και πιθανότατα θα είχε πεθάνει. Υπήρχε μια άσχημη και αλλόκοτη ιστορία για εκείνη που βάραινε την οικογένεια και έτσι όλοι εδώ μέσα απέφευγαν επιμελώς να προσφωνούν ακόμα και το όνομά της. Η Ρόζα ήταν ταμπού. Έμαθε λοιπόν και η Τατιάνα από μικρή να το αποφεύγει.

Η Αννέζω όμως ήταν η αγαπημένη όλων τους. Ποτέ δεν είχε λείπει από κοντά τους. Αυτή ήταν σαν πραγματική της γιαγιά. Μαζί τους την είχαν φέρει πριν από πολλά χρόνια η μάνα της και η Ρόζα, όταν είχαν έρθει να μείνουν σε τούτο το απομονωμένο μέρος. Ακόμα κι όταν η Αννέζω παντρεύτηκε, σε αυτό το σπίτι έφερε τον άντρα της να ζήσει και να δουλέψει. Διαταγή της Ελισσώς. Και μετά που έκανε την κόρη, μα κι όταν χήρεψε, πάλι εκεί στο πλάι της, αχώριστες οι δυο τους.

Μόνο πριν από δυο χρόνια που αρρώστησε η Αννέζω και χρειάστηκε νοσοκομείο και ειδική φροντίδα την άφησε να φύγει, αλλά με μεγάλο πόνο καρδιάς. Γράφτηκε η έγνοια στα μάτια της Ελισσώς όταν ήρθε η ώρα να την αποχωριστεί και δεν έσβηγε, σαν να διαισθανόταν πως τούτο το μονοπάτι δεν θα είχε επιστροφή. Και δεν είχε. Η Αννέζω δεν ξαναγύρισε

στο σπίτι. Τα προβλήματα με την καρδιά και με τα πόδια της δεν υποχώρησαν και έτσι χρειαζόταν συνεχή ξεκούραση και ειδική ιατρική φροντίδα. Στο καλύτερο μέρος της Θεσσαλονίκης την έβαλε η Ελισσώ, να μην της λείπει τίποτα, και το ίδιο σχολαστικά θα τη φρόντιζε μέχρι να κλείσει τα μάτια της. Είχε περάσει πια τα ογδόντα η Αννέζω.

Από τη μέρα που εκείνη έφυγε από το σπίτι, ανέλαβε η κόρη της η Μάρθα όλες τις δικές της δραστηριότητες και αποδείχθηκε το ίδιο άξια με τη μάνα της.

«Θα φτιάξω τσάι, θέλεις ένα φλιτζάνι;» ρώτησε η Τατιάνα τη Μάρθα. «Θα έρθει κι ο Δάνης σε λίγο».

«Άμα δεν βιάζεσαι κάτσε, θα φτιάξω εγώ μόλις τελειώσω την πίτα».

«Έλα, βρε Μάρθα μου, ας κάνω κάτι κι εγώ. Πλήττω όλη μέρα, δεν το βλέπεις; Δεν περνούν οι ώρες π' ανάθεμά τες. Πόσες ώρες να είμαι επάνω; Πόσες να διαβάζω; Και η μάνα μου κάτι φορές δεν αντέχεται πια. Γερνάει και γίνεται όλο και πιο δύστροπη και μυστήρια».

Η Μάρθα δεν το σχολίασε. Τη σεβόταν βαθιά την Ελισσώ, την είχε κι αυτή σαν μάνα της. Σε τούτο το σπίτι είχε γεννηθεί και είχε μεγαλώσει ως σήμερα, που ήταν πενήντα χρόνων, κι απ' ό,τι έδειχναν τα πράγματα, αν ήταν γερή, εδώ θα έμενε μέχρι να κλείσει τα μάτια της.

Όλα της τα χρόνια στο μεγάλο πέτρινο σπίτι είχαν κυλήσει. Σε τούτο το ερημικό μέρος κοντά στο Δάσος των Στεφανιών στη βόρεια Ελλάδα. Μόνο τρία χρόνια είχε λείψει. Είχε ζήσει στη Θεσσαλονίκη παντρεμένη με τον προκομμένο τον Μπάμπη. Έρωτας και πάθος τρελό, που, όπως αποδείχτηκε, υπήρχαν

μόνο μέσα στο κεφάλι της. Εκείνος είχε τον δικό του χαβά, που, ευτυχώς, δεν άργησε η Μάρθα να τον μυριστεί και να αντιδράσει. Ούτε την τεμπελιά του άντεξε ούτε τα ξενοπηδήματα. Πέντε χρόνια κράτησε συνολικά και η σχέση και ο γάμος τους. Τόσο τον άντεξε. Κι όταν χώρισαν κι απόμεινε ολομόναχη, ζήτησε να γυρίσει πίσω στο σπίτι, να πιάσει ξανά την παλιά της δουλειά. Και η Ελισσώ τη δέχτηκε δίχως δεύτερη κουβέντα, κι ας την είχε ήδη αντικαταστήσει με μια άλλη κοπέλα.

Ήταν περίεργη γυναίκα η Ελισσώ, σκληρή και μεγαλόκαρδη μαζί. Αφέντρα σωστή με ψυχή λιονταριού. Είχε περάσει τόσα τραγικά πράγματα στη ζωή της, που ό,τι κι αν έλεγε, ό,τι κι αν έκανε, η Μάρθα πάντα θα την κατανοούσε και θα τη συμπονούσε.

Η φωνή της Τατιάνας την επανέφερε από τις σκέψεις.

«Μάρθα, ξέχασα να σου πω. Θα έρθει να μας επισκεφθεί τα Χριστούγεννα η ανιψιά μου».

«Ποια ανιψιά; Η Ιρίνα;»

«Ναι, το κοριτσάκι μου», έκανε η Τατιάνα μελιστάλακτα και η Μάρθα εντυπωσιάστηκε με τον τρόπο της.

«Το λες αλήθεια; Θα την αφήσει η Ελισσώ να έρθει πίσω;» απόρησε.

«Μόνο για τρεις μέρες θα έρθει», διευκρίνισε η Τατιάνα, αλλά κι αυτό περίεργο ακούστηκε.

«Α! Μάλιστα», είπε μόνο η Μάρθα κι έριξε το πρώτο φύλλο στο ταψί και συνέχισε με το δεύτερο ζυμαρί.

«Εκείνη το ζήτησε. Μας πήρε πριν από λίγο τηλέφωνο. Θέλει λέει να μας γνωρίσει και να μας πει κάτι πολύ ευχάριστο. Επέμεινε τόσο πολύ με τον γλυκό της τον τρόπο, που να σκεφτείς ούτε η Ελισσώ δεν κατάφερε να της αρνηθεί».

Η Μάρθα χαμογέλασε συγκρατημένα. «Όμως, Τατιάνα...

πρέπει να έχουμε τα μάτια μας εκατό αν έρθει εδώ το παιδί. Να μην καταλάβει...»

«Τρεις μέρες θα είναι μόνο, σ' το είπα. Δεν θα καταλάβει τίποτα. Θέλω τόσο πολύ να τη δω, Μάρθα!» Έβγαλε συγχρόνως τον βραστήρα από το μάτι και γέμισε μια μεγάλη πορσελάνινη τσαγιέρα ρίχνοντας μέσα φύλλα τσαγιού.

Η Μάρθα έριξε ανάλαφρα το δεύτερο φύλλο στο ταψί και τέλειωσε την πίτα. Τη χάραξε με ένα μαχαιράκι σε ίσα κομμάτια, τη λάδωσε κι ύστερα την έβαλε στον φούρνο.

Σκούπισε το τραπέζι από τα υπολείμματα του αλευριού και η Τατιάνα έβαλε πάνω τρία φλιτζάνια και την τσαγιέρα.

Την ώρα που η Μάρθα έβαζε στο κέντρο μια πιατέλα με κουλουράκια, μπήκε στην κουζίνα ο Δάνης.

«Μπράβο, πάνω στην ώρα ήρθες. Μόλις έγινε το τσάι», του είπε η Τατιάνα.

Η Μάρθα έριξε μια ματιά στον φούρνο, έλεγξε τη θερμοκρασία κι έλυσε την ποδιά από τη μέση της. Κοίταξε για μια στιγμή τον μεσόκοπο άντρα με τα γλυκά μάτια κι ύστερα την Τατιάνα. Πλησίαζε κι αυτή τα πενήντα, μα κρατούσαν ακόμα η ομορφιά και η αρχοντιά της. Το παράστημά της, ο αέρας της... Την πρόσεξε που τον κοιτούσε σαν να τον σκέπαζε στοργικά με το βλέμμα της. Κουβαλούσε όμως πάντα τόση μελαγχολία αυτή η γυναίκα.

Θα γίνονταν όμορφο ζευγάρι αν είχαν το θάρρος, αναλογίστηκε η Μάρθα κι άφησε τη σκέψη της να σβήσει. Δεν ήταν η πρώτη φορά που την έκανε.

Χαράμι είχαν πάει αυτοί οι δυο άνθρωποι. Γερνούσαν πλάι στις σκιές και στους φόβους του μαύρου παρελθόντος. Τους κατάπινε ο χρόνος σε μια εκούσια παραίτηση, θαρρείς κι αυτή ήταν η δική τους κατάρα. Καθλωμένοι σε τούτο τον

έρημο τόπο, ζούσαν στο παρασκήνιο, μην τολμώντας να πετάξουν από πάνω τους το μεγάλο κακό που στοίχειωνε τούτη την οικογένεια. Δεν υπήρχε όραμα ούτε κουράγιο για το μέλλον, λες και ήταν άσκοπο να απελευθερωθούν και να ζήσουν. Ο δρόμος τους είχε χαθεί κάπου αόριστα, σαν να τον είχαν καταπιεί τα άναρχα φυλλώματα. Όμως ίσως να μην είχαν και πολύ άδικο. Κι αυτοί που το είχαν αποτολμήσει...

Εκείνοι το είχαν πληρώσει ακόμα πιο ακριβά.

Η Ελισσώ μάζεψε την τράπουλα και την έσφιξε στην παλάμη της. Το βλέμμα της ήταν σκοτεινό και τα χείλη της μια στενή ευθεία γραμμή. Οι οιωνοί συνέχιζαν να παραμένουν προκλητικά δυσανάγνωστοι, όμως μέσα της κάτι σκοτεινό γεννιόταν και δεν της άρεσε. Τα μαύρα εννιάρια στην τράπουλα σήμαιναν έγνοιες και προβλήματα, και σήμερα όλα μαζεύονταν τριγύρω της σαν να σκίαζαν το μέλλον. Κι ο ρήγας μπαστούνι, κακό χαρτί, να βγαίνει διαρκώς απειλητικός κοντά της, προμηνύοντας κι αυτός τα δικά του δυσάρεστα. Τρεις φορές τα είχε ρίξει, όπως συνήθιζε, μα μήνυμα ξεκάθαρο δεν είχε πάρει, σαν να μην ήταν ακόμα η ώρα.

Θυμήθηκε την Αννέζω: «Όταν το χαρτί επαναλαμβάνεται κι επιμένει να βγαίνει το ίδιο ξανά και ξανά, υποδεικνύοντας κάτι συγκεκριμένο, είναι σαν να θέλει να σε κάνει να το προσέξεις. Είναι σαν να προσπαθεί να σε προειδοποιήσει για ένα γεγονός, καλό ή κακό. Αν δεις να πέφτουν τα φύλλα έτσι, τότε βάστα στον νου σου γερά αυτό που θα σου πουν. Μην τα αγνοήσεις ποτέ. Η επανάληψη επιβεβαιώνει τον κανόνα, κι όταν συμβαίνει αυτό, ποτέ το χαρτί δεν λαθεύει. Τότε να ξέρεις πως θα βγει».

Αναστέναξε η Ελισσώ. Τουλάχιστον τώρα δεν ίσχυε κάτι τέτοιο. Τα χαρτιά έδειχναν μπερδεμένα, δίχως τίποτα συγκεκριμένο, τίποτα ξεκάθαρο, αν και... ήταν εκείνο το προαίσθημα που τη βασάνιζε και τη γέμιζε με άγχος. Ίσως πάλι να γινόταν υπερβολική και τίποτα να μη συνέβαινε με τον ερχομό του κοριτσιού. Έτσι όμως όπως είχε στοιχειώσει πια η ζωή της, φοβόταν ακόμα και τον ίσκιο της.

Ένας ατελείωτος αγώνας δρόμου είχαν καταντήσει η έγνοια και το άγχος. Ένα βουβό πήγαινε έλα από νύχτα σε νύχτα δίχως σταματημό. Οι άσχημες σκέψεις γεννούσαν μαύρα φτερά, σαν τα αρπακτικά, και πετούσαν από πάνω της. Έρχονταν κι έφευγαν δίχως σταματημό και χωρίς να τη ρωτούν. Τούτο το σπίτι, χρόνια τώρα, είχε τα δικά του φαντάσματα κι εκείνη τους κρατούσε συντροφιά, λες και ήταν η μόνη επιλογή της. Το παρελθόν έσκυβε πάντα βαρύ από πάνω της και την καταδυνάστευε.

Η σιωπή για εκείνα τα ανείπωτα θλιβερά γεγονότα ήταν που βαστούσε τις ισορροπίες μέσα σε τούτο το σπίτι. Έπρεπε όλοι τους να βρουν τον τρόπο να αντέξουν τα γεγονότα και να διαχειριστούν τις νέες καταστάσεις, όσο σκληρές κι αν ήταν, χαράζοντας παράλληλα ένα μέλλον που δεν υποσχόταν καμία ελπιδοφόρα εναλλακτική εκδοχή. Η κατάρα ήταν η πιο βαριά σκιά και δεν θα έφευγε ποτέ από πάνω τους. Το ήξεραν όλοι, μα περισσότερο από τον καθένα η Ελισσώ. Της είχε στερήσει τόσο πολλά!...

Χρόνια ολόκληρα μούλιαζαν οι μέρες της στα δάκρυα, μέχρι που στέρεψαν κι αυτά κι έπαψαν να τρέχουν. Μαυροντύθηκε, έγινε ίδια με τις χειμωνιάτικες ασέληνες νύχτες που παραδέρνουν στο έρεβος. Με τα χρόνια πέρασε η μια μέσα στην άλλη κι έγιναν ένα, το ίδιο παγωμένο μαύρο. Ο καημός δηλητηρίαζε το

φαγητό της, έκλεβε τον ύπνο της, τάραζε τη σκέψη της, βύθιζε στα σκοτάδια την καθημερινότητά της, σαν να ήταν φυσικό επόμενο. Έτσι κυλούσαν τα χρόνια για την Ελισσώ.

Ένιωσε ξάφνου μια ψύχρα στο δωμάτιο. Έφερε τα χέρια κι αγκάλιασε τα μπράτσα της. Κοίταξε ολόγυρα, σαν κάτι να έφαχνε. Η φλόγα στο τζάκι δυνάμωσε απότομα και υψώθηκε σαν πύρινο πνεύμα.

Η Ελισσώ σηκώθηκε και πλησίασε τη φωτιά. Κοίταξε τις ατίθασες πορτοκαλιές γλώσσες να καταπίνουν τα ξύλα. Και τότε, το βλέμμα της τράβηξε ο παλιός καθρέφτης που κρεμόταν στον τοίχο πάνω από το τζάκι, πλαισιωμένος από τη σκαλιστή ξύλινη κορνίζα του. Έσκυψε πιο κοντά και παρατήρησε τον εαυτό της, τον κοίταξε κατάματα για λίγο, σαν κάτι να έφαχνε. Για μια στιγμή πίστεψε πως ήταν μια άλλη εκεί μέσα που την παρακολουθούσε με άγρυπνο βλέμμα. Πλησίασε κι άλλο το πρόσωπο κι όταν το χνότο της άφησε ένα θαμπό στίγμα επάνω στο γυαλί, τραβήχτηκε απότομα πίσω.

«Φύγε, Ρόζα», ψέλλισε.

Η αιφνίδια εικόνα της Ρόζας νότισε με παγωνιά τη σκέψη της Ελισσώς και την έκανε να ανατριχιάσει. Οι μνήμες έτρεξαν αυθόρμητα προς τα πίσω, στα χρόνια στη Θεσσαλονίκη, κι ακόμα πιο παλιά, στην Οδησό, από εκεί που είχε ξεκινήσει ο πατέρας της. Εκείνος καταγόταν από πλούσια οικογένεια εμπόρων. Το 1910 όλοι είχαν μετοικήσει στη Θεσσαλονίκη με ένα μέρος της περιουσίας τους, φοβούμενοι τα χειρότερα λόγω των αναταραχών στην περιοχή. Και δεν είχαν πέσει έξω. Μετά τη Ρωσική Επανάσταση και κατά τη διάρκεια του Ρωσικού Εμφυλίου, η Οδησός είχε περάσει από πολλά χέρια,

μέχρι την οριστική επικράτηση των μπολσεβίκων το 1920.

Τον θυμόταν η Ελισσώ τον πατέρα της στο σπίτι της Θεσσαλονίκης, καθισμένο στην πολυθρόνα του, να της εξιστορεί με νοσταλγία και καμάρι εκείνα τα χρόνια. Κούρνιαζε δίπλα του και τον άκουγε να της λέει ιστορίες και φοβερά κατορθώματα, περιπέτειες και ζωντανά παραμύθια που είχαν για πρωταγωνιστές αυτόν και την οικογένειά του, τους συμπατριώτες τους, τους φίλους του. Στην Οδησό ετούτο, Ελισσώ μου, στην όμορφη πατρίδα μου εκείνο, ο πατέρας μου ο Μιχαήλ, η μάνα μου η Ελισσώ...

Της είχε διηγηθεί με τρυφερότητα και περισσή αγάπη ως και τη γνωριμία του με τη μάνα της, σαν να ήταν η βασίλισσα του παραμυθιού. Στη Θεσσαλονίκη την είχε γνωρίσει και την είχε ερωτευτεί με την πρώτη ματιά. Την είχε πολιορκήσει για καιρό μέχρι να την κατακτήσει. Εκείνη όμως, μάλλον, δεν τον είχε αγαπήσει όσο εκείνος. Ίσως να έφταιγε που την περνούσε πάνω από είκοσι χρόνια. Εκείνος ήταν σαράντα κι εκείνη δεκαοκτώ όταν παντρεύτηκαν. Ίσως πάλι τα δύσκολα γεγονότα που ακολούθησαν να σκλήρυναν περισσότερο την καρδιά της Ρόζας.

Η Ελισσώ ωστόσο δεν θυμόταν τη μάνα της να χαμογελάει συχνά. Δεν ήταν ιδιαίτερα εκδηλωτική και τρυφερή γυναίκα, ούτε καν μαζί της. Οι δασκάλες και οι ντανάδες την είχαν μεγαλώσει κι όση αγάπη είχε πάρει από εκείνη ήταν σαν δανεική. Μόνο πλάι στον πατέρα της ένιωθε πραγματικά χαρούμενη κι ευτυχισμένη. Η δική του αγάπη την έθρεφε και τη στήριζε, την έκανε να αισθάνεται σιγουριά. Εκείνος ήταν ο κεντρικός άξονας της ζωής της, σε εκείνον έτρεχε πάντα για ό,τι χρειαζόταν, για ό,τι ήθελε. Ο πατέρας της ήταν ο φύλακας άγγελός της.

Η Ρόζα ήταν γυναίκα με απεγάδιαστη ομορφιά, μελαχρινή, λυγερόκορμη, μα ψυχρή και απόμακρη, εγωκεντρική και κακομαθημένη απίστευτα. Είχε μια έπαρση, μια σκληρή κι αποστασιοποιημένη στάση με όλους και με όλα. Έδινε διαρκώς διαταγές και έπρεπε απλώς να εκτελούνται, κι αν αυτό δεν γινόταν όπως ακριβώς το ήθελε, τους έπαιρνε όλους η μπάλα. Νευρίαζε και έβαζε τις φωνές σε όποιον έβρισκε μπροστά της και τότε σήμαινε συναγερμός στο σπίτι.

Θυμόταν τον πατέρα της, που έσπενδε πάντα να καταλαγιάσει την κατάσταση για να λήξει ο συναγερμός. Δεν της χαλούσε ποτέ χατίρι. «Ό,τι θέλει η Ροζάννα μου, η γλυκιά μου η Ρόζα, η λατρεμένη μου γυναίκα», έτσι την αποκαλούσε κι ίσως αυτός να έφταιγε που είχε γίνει ακόμα πιο κακομαθημένη.

Τα σοβαρά προβλήματα και οι δυσκολίες όμως άρχισαν όταν εκείνος, ένα κρύο απόγευμα του Φλεβάρη, έφυγε από τη ζωή προδομένος από την καρδιά του. Πέθανε ξαφνικά, αφήνοντας γυναίκα και κόρη ξεκρέμαστες, στο έλεος του Θεού.

Η Ελισσώ τις θυμόταν ολοκάθαρα εκείνες τις μαύρες μέρες. Θυμόταν τη Ρόζα, που μαράθηκε μέσα σε μια εβδομάδα, σαν να ξεράθηκε απότομα ο μίσχος της. Έσβησε η λάμψη της, θαρρείς κι έσβησε όλος ο κόσμος γύρω της.

Σαράντα μέρες κράτησε το πένθος και ο μαρασμός της Ρόζας. Ύστερα πέταξε από πάνω της τα μαύρα κι άλλαξε στάση, σαν να γύρισε απότομα μέσα της ένας διακόπτης και μεταμορφώθηκε. Μια άλλη Ρόζα εμφανίστηκε, που η Ελισσώ δεν είχε φανταστεί πως θα γινόταν έτσι. Αν κάποτε ήταν υπολογίστρια και σκληρή, τώρα είχε πετρώσει.

Την κάλεσε ένα πρωί στην κάμαρά της και της ανακοίνωσε τα σχέδια που είχε χαράξει για το μέλλον τους.

«Δεν μας μένουν πολλά περιθώρια, Ελισσώ. Τα λεφτά που μας άφησε ο πατέρας σου δεν είναι πολλά, σε λίγο θα τελειώσουν. Φοβάμαι πως αν δεν κινηθούμε γρήγορα κι έξυπνα, ίσως χάσουμε και τούτο το σπίτι που μένουμε».

«Και τι θα κάνουμε, μαμά;»

«Πριν το καταπούν τα χρέη, θα το πουλήσουμε και θα φύγουμε από εδώ».

«Και πού θα πάμε;»

«Κάπου αλλού».

«Γιατί, μαμά; Δεν θέλω να φύγω από εδώ, το αγαπώ το σπίτι μας», ήταν έτοιμη να βάλει τα κλάματα.

«Πάψε να μυξοκλαις. Αυτό μας έλειπε τώρα», τη μάλωσε.

«Πες μου τουλάχιστον πού θα πάμε;» προσπάθησε να συγκρατήσει τη συγκίνηση που την έπνιγε η Ελισσώ.

«Πολύ καλά. Άνοιξε καλά τα αφτιά σου κι άκου. Είναι πολύ σοβαρά όσα έχω να σου πω. Είσαι δεκάξι χρόνων κοπέλα και μεγαλωμένη σαν αρχόντισσα κι έτσι θέλω να παραμείνεις. Οι λύσεις όμως δεν είναι πολλές. Είναι κάποιος που έχει δείξει ενδιαφέρον για μας. Δεν χρειάζεται να επεκταθώ σε περιττές για σένα λεπτομέρειες, ένα θέλω μόνο να ξέρεις: αυτός ο άνθρωπος είναι η σωτηρία μας. Μένει σε ένα μεγάλο αρχοντικό με τη μητέρα του, λίγο πιο βόρεια από εδώ. Το μέρος είναι κάπως απομονωμένο μα πολύ όμορφο, όπως έχω πληροφορηθεί. Θα πουλήσουμε λοιπόν ό,τι έχουμε, θα φτιάξουμε τα καλύτερα φουστάνια και τα πιο ακριβά καπέλα και θα πάμε να φιλοξενηθούμε για λίγο καιρό εκεί. Τα έχω όλα κανονισμένα. Τα υπόλοιπα άσ' τα πάνω μου, είναι δική μου δουλειά. Δεν σου κρύβω πως αν καταφέρω να παντρευτώ αυτόν τον άντρα, θα λύσουμε μια και καλή το πρόβλημά μας. Θα είναι εγγύηση και για μένα και για σένα. Είμαι σίγουρη

πως αργότερα θα φροντίσει να σου βρει έναν αντάξιο σου άντρα για να παντρευτείς και να κάνεις τη δική σου οικογένεια. Αυτό θα ήθελε και ο πατέρας σου».

«Μα, μαμά, δεν τον ξέρουμε καν αυτόν που λες, πώς...»

«Δεν θέλω αντιρρήσεις, Ελισσώ. Μίλησα!» της είπε απότομα και την αγριοκοίταξε.

Η Ελισσώ έκανε πάλι να διαμαρτυρηθεί, όμως εκείνη την πρόλαβε.

«Είμαι πολύ νέα για να χαραμίσω τα νιάτα και τη ζωή μου βουλιάζοντας στη φτώχεια και πενθώντας έναν άντρα που έφυγε πια από κοντά μας. Τον πατέρα σου τον αγαπούσα, αλλά δυστυχώς εκείνος έφυγε κι εγώ πλέον πρέπει μόνη μου να φροντίσω το καλύτερο για εμάς τις δυο». Σηκώθηκε τινάζοντας τα νυχτικά της, σαν να ήθελε να δηλώσει το τέλος της συζήτησης. «Πάω να πω στην Αννέζω να αρχίσει να μαζεύει τα πράγματά μας στα μπαούλα. Θα την πάρουμε κι αυτή μαζί μας. Δυο κυρίες καθωσπρέπει δεν γίνεται να ταξιδεύουν δίχως να συνοδεύονται τουλάχιστον από την καμαριέρα τους».

Η Ελισσώ πετάχτηκε επάνω κι αυτή τη φορά επέμεινε να μάθει: «Πες μου τουλάχιστον ποιος είναι αυτός;».

Η Ρόζα στράφηκε και την κοίταξε αυστηρά. «Είναι ένας άρχοντας. Άρχοντας σε όλα του. Πίστεψέ με». Μισοέκλεισε τα μάτια κι έσκυψε προς το μέρος της σαν να της μιλούσε συνωμοτικά. «Λένε μάλιστα πως στις φλέβες του κυλάει τσαρικό αίμα». Ίσιωσε την πλάτη της και άλλαξε ύφος. Ένα ύφος που δεν χωρούσε αντιρρήσεις ή παραβάσεις. «Γι' αυτό φρόντισε, κακομοίρα μου, να μη μου φέρεις άλλες δυσκολίες. Κοίτα να είσαι φρόνιμη και να κάνεις ό,τι σου λέω, και, κυρίως, να είσαι όσο πιο αθέατη γίνεται εκεί που θα πάμε. Κατάλαβες;» Η Ελισσώ ήξερε πως δεν υπήρχε ούτε ένα περιθώριο για περισσότερες

κουβέντες. Τα λόγια της Ρόζας ήταν νόμος. Το επίμονο βλέμμα που της έριξε αμέσως μετά η Ρόζα... νόμισε πως την έστηνε στον τοίχο σημαδεύοντάς τη με ένα φονικό όπλο.

Η Ελισσώ γύρισε απότομα στο παρόν, θαρρείς και την είχε σπρώξει βίαια ένα άγριο χέρι. Το βλέμμα της Ρόζας, ολοζώντανο, συνέχιζε να την καρφώνει στην ψυχή σαν φαρμακερό βέλος. Μαύρο έσταξε το αίμα της και τη γέμισε πάλι με αγωνία για το μέλλον. Από παιδάκι τη φοβόταν τη Ρόζα όταν αγρίευε έτσι. Σκοτείνιαζε, χανόταν η ομορφιά της μέσα σε ζάρες και σκιές, σκούραιναν ασυνήθιστα τα μάτια της και η μορφή της γινόταν τρομακτική. Τίποτα δεν θύμιζε τη μάνα που είχε ζωγραφισμένη η παιδική ψυχή της.

Άλλη μια φορά την είχε κοιτάξει με αυτόν τον απόκοσμο τρόπο η Ρόζα, και ήταν τόσο σκληρή και απόλυτη, που δεν θα την ξεχνούσε ποτέ. Τότε... εκείνο το παγωμένο τότε έμελλε να την κυνηγά αιώνια σαν τον πιο σκοτεινό δαίμονα και ίσως να συνέχιζε να την καταδιώκει μέχρι και στον άλλο κόσμο.

Η Ελισσώ έκλεισε απότομα τα μάτια της, θαρρείς και την αφάνισε εκείνη η σκέψη. Κάθε φορά το ίδιο μαρτύριο, ο ίδιος τρόμος...

Η απόφαση της Ρόζας εκείνη τη μέρα, να φιλοξενηθούν για λίγο στο σπίτι εκείνου του άγνωστου άντρα, είχε αποδειχτεί η απόλυτη πηγή κάθε καλού και κακού που θα στιγμάτιζε έκτοτε τις ζωές και των δύο. Και ήταν αδιανόητα και πολλά αυτά που θα επακολουθούσαν.

Τόσο πολλά, που δεν χωρούσαν όλα νομίζεις σε μια μονάχα ζωή.